

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria In Regvlas Cancellariæ Apostolicæ: Sive In
Glossemata Alphonsi Sotto, Glossatoris nuncupati**

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

Reg. LX. de clausula: Si est ita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62377)

commissione simpliciter & dipl. no. requiritur specialis commissio ut dicit glo. in verbo Comittimus in cl. Sa. pe. de verb. sig. ergo requiritur specialis signatura. & sic videretur quando unus regularis alterius habitus & professionis. ad est ordinis, peteret beneficium alterius ordinis &c: quia tunc per signaturam simplicem non videretur facta mutatio vel translatio religionis, vel habitus, etiam si in corpore peteretur per predicta iura: & sic audio quod practicat Cancellaria: Camera tamen etiam si esset frater de observatione S. Francisci per talem simplicem signaturam daret habitus mutationem, & etiam religionis translationem: & pro hac decisione sic intellecta, ut dixi, facit decis. lxxvi. quæ incipit Item si petatur committi causam, & dec. cccli. quæ incipit. Item si committatur causa.

Et ista regula licet concernit etiam expeditionem, ut cancellaria det etiam translationem tamen quia etiam concernit iustitiam esset danda: ideo si Cancellaria omitteret translationem, tamen quia venit per simplicem signaturam, potest illa regula dari & quod loquitur ista regula de regulari eiusdem ordinis patet ibi, alterius monasterij vel loci fit &c:

COMMENTARIA. JO. A CHOKIER.

Quod non veniret) Nisi cum expressa clausula translationis, Rebuff. in praxi tit. de translat. monachorum nu. 18. Ceterum de translatione Religionum, de q; potestate transeundi in alias religiones in triginta articulos divisa, vide abunde apud Emanuelem Rodericum q. Reg. tom. 3. quest. 52. per tot. neque enim sunt hujus loci.

Argumenta in Reg. LXVII. Innocentij VIII.

1. IN Referipto Apostolico, semper intelliguntur verba Si preces veritate nitantur. 2. Conditio quæ inest non facit contrarium conditionalem, si non exprimitur. 3. Regula non est danda. 4. Omnis gratia habet in se tacitam conditionem, si preces veritate nitantur. 5. Narrativa gratiæ ante omnia est veri-	ficanda: cum narrativa sit pars gratiæ. 6. Narrativa non verificata, conferretur gratia subreptitia, nec ex ea consequitur quis ius in re, nec ad rem. 7. Executores litterarum in forma gratiosa non tenentur verificare narrata pro executione faciendâ. 8. Impetrans quando parte opponente tenetur verificare gratiam.

Regula lxvii. Innocentij VIII.

DE CLAUSULA SI EST ITA.

Item quod in litteris super beneficiis per constitutionem Execrabilis vacantibus ponatur clausula, *Si est ita*: similiter de quibuscumque narratis informationem facti requirentibus.

GLOSSEMA ALPHONSI.

Ista Regula dicit quod si petatur beneficium vacans per constitutionem Execrabilis, vel narretur aliquid quod requirat informationem facti, tunc debet poni in bulla clausula si est ita. hoc est quod dicit ista regula, & est iusta, & bona, tamen de iure idem est etiam non ponatur ista verba, quia semper intelligitur ista clausula, si preces veritate nitantur c. ii. de rescript. l. universa C. de precii impera. offe. & etiam clausula ista iusta est semper intelligitur ut dicit gl. in d. c. ii. tamen ponitur expresse in hac Regula propter simplices animos dubitates c. i. de nova forma fidel. coll. x. & l. ii. C. in sedic. videlicet. Item etiam est iustum quod ponatur, quia conditio quae in est, etiam de iure non facit contractum conditionalem si non exprimaturs conditionis ff. de cond. & demonst. & not. in c. significasti de ele. & idem mandatur poni hic.

Et hac regula non est danda: quia concernit expeditionem litterarum, & non habet decretum irritans. Vnde credo quod etiam si non poneretur ista clausula, si est ita, quod non propterea vitaretur bulla per predicta iura; nec esset rescribenda. Tamen audivi quod unus novus Abbreviator qui omisit ponere, fuit condemnatus ad resarciendum expensas impetranti, & quod faceret bullam rescribi suis expensis secundum Constitutionem Cancellariae, & bene: sed ille misit ad Cameram, & transivit bulla ibi, & solvit aliquid Abbreviator sibi.

COMMENTARIA. JO. A CHOKIER.

ADE iure idem est etiam si) Omnis enim gratia habet in se tacitam conditionem, si preces veritate nitantur, aut veris existentibus praenarratis, aut ut hic habetur si ita est, Ripa in c. 2. nu. 29. de rescript. Felij in c. fin. nu. 29. de praesumpt. Ideo omnis narrativa est ante omnia verificanda C. de Graß. dec. 1. nu. 7. de

de Rescript. Put. decis. 245. num. 1. lib. 1. Cum narrativa sit pars ipsius gratiae, Achilles de Grasis decis. 2. nu. 3. de Procur. Rot. decis. 534. nu. 1. p. 1. divers. eaque non verificata, gratia censetur subreptitia quoad effectum saltem utendi, Caputaquen. decis. 345. nu. 3. p. 2. nec ex ea consequitur quis jus in re, nec ad rem, Et in tantum sunt narrata verificanda, ut etiam id obtineat parte non opponente, quia sunt pars gratiae, ut dictum est, & ita resolvit Rota in una Casarugustana pensionis 20. Decembris 1591. coram D. Pamphilio, & in una Serrarien. parochialis 1. Aprilis 1598. adde Bellam decis. 666. incip. auditor nu. 1. Et quod dixi omnia verificanda intellige in gratiosis teste Put. decis. 322. nu. 2. lib. 3. Caputaquen. decis. 27. nu. 3. & 371. nu. 1. p. 1. Mohed. decis. 35. alias 304. de Renunciat. unde in una Oscan. Archidiaconatus 19. Octob. 1601. coram D. Lancellotto fuit resolutum Josephum teneri justificare omnia delicta in sua gratia narrata, quia cum non agatur ad solam privationem, seu depositionem possidentis, sed ad effectum ut secuta privatione beneficium adjudicetur impetranti, omnia sunt justificanda, Bellam. decis. 735.

In rescriptis autem ad lites, ex pluribus narratis, satis est unum verificare quod sufficeret ad movendum Principem Rota decis. 7. de Rescript. in No. Crescen. decis. 1. de Ferijs, Achilles decis. 27. de Rescript. Lapus alleg. 23. in fi. Mascard. de Probat. conclus. 325.

Adverte tamen quod Executores litterarum in forma gratiosa non tenentur verificare narrata pro executione facienda: nam ad capiendam possessionem, probatio nequaquam requiritur Flam. Paris. de Resig. ben. lib. 10. q. 3. nu. 53. qui ait esse communem. Quamvis contrarium velit Zerola in praxi Episcopali p. 1. verb. Executor Apostolicus: sed ipse fallitur, cum loquatur in dispensationibus quorum diversa est gratia. Executores tamen tenentur verificare, si alius sit in possessione beneficij, quem debet citare, vel alias compareat legitimus contradictor, tunc enim executor tenetur assumere partes Judicis, & impetrans verificare suam gratiam, & ejus narrata, maxime parte opponente, quia sunt pars illius, & subintelligitur clausula si preces veritate nantur c. 2. de Rescript. exceptis ijs quae jure praesumuntur 10. And. & alij in c. 1. de lit. contest. in 6. Inno. in c. super litteris nu. 19. de Rescript. Quin etiam parte non opponente impetrans tenetur verificare narrata in gratia ut dictum est: quod intellige, quoad ea quorum falsitas vitiat gratiam, ut quia impetrans esset alias inhabilis, at expressum Clericatum, vel dispensationem, vel quia sunt fundamentum gratiae, ut reservationem, vel devolutionem narratam, vel quia gratia fuit facta sub conditione, ut in pensione dummodo remaneant 100. pro Rectore, seu dummodo dimidiam partem non excedat, vel quia alias Papa omnino non concessisset, & etiam ea quorum expressio movit Papam ad facilius concedendum, licet alias concessisset ut Doctoratum, Baccalaureatum, familiaritatem &c. Bellam.

Bellam. decis. 303. Parte verò opponente tenetur, verificare omnia narrata, id est non solum jam dicta, sed etiam valorem beneficij, & narrativam obtentorum, Pur. decis. 24. lib. Flam. Paris. de Resig. ben. lib. 10. q. 3. nu. 40. ut & beneficij qualitate, videlicet quod non requirat residentiam, dice cessum suam, quæ probare tenebitur, si opponatur, alias non, Nicol. Garcia tract. de ben. p. 6. c. 2. nu. 156. & seq.

Argumenta in Reg. LXVIII.

INNOCENTII. VIII.

1. Intellectus hujus Regule.
 2. Beneficium non potest impetrari per
 3. obitum futurum.
 3. Regula hæc an sit danda;

Regula LXVIII. Innocentij VIII.

PETENTI PROVIDERI DE VACATURO
 DENTUR LITTERÆ DE VACANTI.

Item petenti sibi provideri de vacaturo dentur litteræ etiam de vacante, & è converso, prout expederit impetranti.

Regula ista dicit quod si unus petit sibi provideri de beneficio vacaturo potest cancellaria dare clausulam, quod provideretur sibi de beneficio illo cum vacaverit per contractum matrimonij Titij, debet etiam poni clausula, vel cum vacaverit per contractum matrimonij &c. prout voluerit impetrans, hoc dicit.

Et ista regula potest intelligi duobus modis: uno modo prout dixi, & alio modo qual loquatur Regula de impetrante tantum beneficium vacaturum, quod tunc ponatur clausula vel si vacat ad præsens, vel quod primo ponatur clausula si vacat ad præsens, & postea addatur: vel si vacaverit per eundem modum expressum, & non debet intelligi, quod si ego impetro beneficium vacans per mortem alicujus, quod ponatur clausula vel cum vacaverit per obitum ipsius &c: nam ista regula loquitur de legitima impetratione permessa à iure, vel secundum stylum, & non prohibita per ius, ut in hoc casu, faciat in simili glo. in l. 1. C. de sacrotan. eccles. & l. ut gradatim ff. de ma. & hon. nam alias esset derisio, & esset votum captanda mortis illius, contra c. 11. de concess. præb. lib. vi. cum similibus. & si impetro beneficium vacaturum per affectionem, vel per promotionem, tunc bene posset poni clausula si vacat ad præsens etiam per obitum illius per hanc regulam, sed non per obitum futurum: & sic intelligo regulam 64. ibi præterquam si per obitum obtinentis vacare contigerit &c: qua verba sunt futuri